

ชื่อวิทยานิพนธ์	:	การประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
ผู้วิจัย	:	พระสมุห์สนทยา มหพพโล (มณีนัน)
ปริญญา	:	พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	:	อาจารย์ ดร.พิเชฐ ทังโต, พ.ม.ช., พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pub. Admin.) : ผศ.ดร. เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ พธ.บ., M.A., Ph D. (Pol. Sc.) : อาจารย์ ดร. ยุทธนา ปราณีต พธ.บ., ร.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
วันที่สำเร็จการศึกษา	:	๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี (๒) เปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล และ (๓) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของพระสงฆ์ในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากพระสงฆ์มหานิกายที่พำนักอยู่ในวัดสังกัดคณะสงฆ์อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๒๖๗ รูป โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิดและปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือ การวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ (Interview)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปกครอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๙ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๐ และด้านการสาธารณูปการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๐ เช่นกัน

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษานักธรรม และวุฒิ

การศึกษาเปรียญธรรม ของพระสงฆ์ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลในด้าน อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษานักธรรม มีผลทำให้ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสถานภาพส่วนบุคคลในวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม มีผลทำให้ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดในอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายด้านของการวิจัย ดังนี้ (๑) ด้านการปกครอง มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ด้านการบริหารจัดการแก่พระสังฆาธิการทุกระดับ, ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกันพัฒนาวัดในชุมชน และเปิดโอกาสให้พระสงฆ์ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการวัด โดยแต่งตั้งเป็นพระสังฆาธิการในระดับต่างๆ ตามสมควร (๒) ด้านการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน พระปริยัติธรรมแผนกธรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง, สรรหาบุคลากรครูสอนพระปริยัติธรรมให้เพียงพอและมีประจำอยู่ในทุกสำนักเรียน และจัดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยเพื่อช่วยประหยัดเวลาในการเรียนการสอนที่สูญเสียไปโดยไม่จำเป็น (๓) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยนำจากส่วนที่เป็นงานก่อสร้างเสนาสนะที่เกินความจำเป็น หรือเกิน ปริมาณของความต้องการในการใช้งานจริง, มีการประสานงานกันระหว่างวัด เพื่อกระจายการสนับสนุนทุนการศึกษาไปในทุกๆ สถานศึกษา และวัดควรประสานงานกับภาครัฐและเอกชนที่ให้การอุปถัมภ์หรือมีหน้าที่ในการสนับสนุนการศึกษาแก่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อมิให้การสงเคราะห์นั้นทับซ้อนกัน (๔) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยผู้ปกครองสงฆ์ควรให้การสนับสนุน พระภิกษุที่ทำงานด้านการสงเคราะห์จิตใจแก่ประชาชน ด้วยการพัฒนาศักยภาพด้านการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการให้การอบรมสั่งสอน พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพกับคนทุกเพศทุกวัย, สอดแทรกเนื้อหาของหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนาที่สามารถพัฒนาตนเอง เข้าไปในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประเพณีประจำถิ่น และทำงานในเชิงรุก คือ ไม่รอให้คนเข้าไปหาถึงวัด แต่เป็นฝ่ายนำธรรมะมาให้ประชาชนถึงบ้าน (๕) ด้านการสาธารณูปการ มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยประสานงานและขอความช่วยเหลือจากส่วนราชการหรือองค์กร การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามาให้การสนับสนุนเงินทุนในการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะแก่วัดในสังกัดพื้นที่, รณรงค์การดูแลรักษาเสนาสนะที่มีอยู่มากกว่าการก่อสร้างขึ้นมาใหม่ และควรก่อสร้างเสนาสนะที่มีเอกลักษณ์ของศิลปะประจำถิ่น (๖) ด้านการสาธารณสงเคราะห์ มีแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัด โดยประสานงานและร่วมมือกับส่วนราชการหรือองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อป้องกันปัญหาการสงเคราะห์ที่ซ้ำซ้อน เกิดประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ และควรกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติงาน

Thesis Title : Efficiency of Temple Management in Muang District,
 Phetchaburi Province
Researcher : Phrasamu Sonthaya Mahabbaro (Maneeton)
Degree : Master of Arts (Buddhist Management)
Thesis Supervisory Committee
 : Dr. Phichet Thangto, B.A., M.A., Ph.D. (Pub. Admin.)
 : Asst. Prof. Dr. Termsak Thong-in, B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
 : Dr. Yuttana Praneet, B.A., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)
Date of Graduation : 5 November 2012

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province, 2) compare the efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province with different personal status, and 3) examine the problems, obstacles and suggestions in development the efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province. The research method is Mixed Research, quantitative research field study with mahānikāya monks in monastery of Muang district, Phetchaburi province - totaling 267. The tool for collecting data was as the questionnaire is both closed and open-ended. The Researcher used in data analysis were the frequency, percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), test the hypothesis by testing the value F-test, one way analysis of variance and least significant difference or LSD. And, qualitative research is the analysis of documents and interviews.

The findings of this research are as follows:

1. The efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province was found that overall in high level at mean of 3.54, when considering the separation aspects has found that in high level all aspect, the aspects that has the most value include the administration at mean of 3.59, the aspects with the lowest mean have 2 aspects include the education welfare, and the public assistance with a mean of 3.50 as well.

2. The comparison the efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province with different personal status, test the hypothesis by analyzing the differences between the variables including age, years of being monk, general education level, Dhamma education, and Pali education of monks the

respondents was found that the personal status of monks with age, years of being monk, general education level, and Dhamma education has results not different - this does not match the hypothesis. That personal status is Pali education has results the significantly different at the 0.05 level - match the hypothesis.

3. The suggestions and guideline in development the efficiency of temple management in Muang district, Phetchaburi province by aspects of the study include (1) the administration: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management the training to develop the skills and knowledge to manage the sangha administrators all levels, the collaborate with local governments to develop the monastery in community, and the opportunities for skills monks took part in the appointment of the sangha administrators as appropriate, (2) the religious studies: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management the change the teaching of Dhamma departments so that students can put to practical application, the teacher regularly enough, and the modern teaching equipment to help save time in the classroom, (3) the education welfare: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management the allocated funds to support ongoing by cutting in construction unnecessary, be coordinated between the monastery to support scholarships to study thoroughly, and the monastery should be coordinated with state and private support for scholarships to schools in the area so as not to duplicate, (4) the propagation of Buddhism: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management the sangha administrators should be support the monks to the welfare of the public mind with the development of education to have more efficient, Insert the Dhamma of Buddhism is self-development Into the activities of the local tradition, and the work is aggressive, not wait for someone into monastery but bring Dhamma to home the public, (5) the public assistance: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management the coordinated budget request of the government or local governments for the construction and recondition of the building in monastery the area, should be maintained the old buildings over the construction of new buildings and the construction of buildings by consider local art, (6) the public welfare: the guideline in development the efficiency of Sangha's monastery management should be coordinated with state and private for the public welfare so as not to duplicate, and should set clear goals and objectives before you begin work the public welfare.